

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123201955
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123201955.2

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobcu Dopravný podnik mesta Prešov, akciová spoločnosť, Bardejovská č. 7, 080 06 Ľubotice, IČO: 31 718 922, právne zastúpeného JUDr. Ernestom Vokálom, advokátom, Hlavná č. 61, 080 01 Prešov, proti žalovanému C. M., W.. XX.XX.XXXX, M. F. W. V. XXXX/XX, T. X - W., Č. C., o zaplatenie 33,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Zrušuje platobný rozkaz Okresného súdu Prešov zo dňa 27.03.2023, č.k. 20Csp/15/2023 - 12 v plnom rozsahu

II. Nie je daná právomoc Okresného súdu Prešov na prejednanie žaloby.

III. Súd konanie z a s t a v u j e .

IV. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na súde dňa 27.02.2023 uplatnil proti žalovanému nárok na zaplatenie sumy 33,- eur. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že žalovaný cestoval dopravným prostriedkom žalobcu dňa 11.03.2022 a nevedel sa preukázať platným cestovným lístkom. V zmysle § 12 až 17 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave je žalovaný povinný zaplatiť úhradu vo výške 100 násobku základného cestovného bez príplatkov a zliav za každé cestovanie bez cestovného lístka. Splatnosť úhrady sa v tomto prípade spravuje všeobecnou právnou úpravou § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je žalovaný povinný zaplatiť úhradu prvého dňa po tom, čo ho o plnenie žalobca požiadal. Žalovaný svoju povinnosť uloženú mu vyššie citovanou zákonnou úpravou nespĺnil napriek výzve/faktúre. Žalobcovi tak vznikol nárok na zaplatenie úhrady a nákladov, ktoré mu s uplatnením tohto nároku vznikli - poštovné za doručenie upomienky a trovy súdneho konania.

2. Vo veci bol dňa 27.03.2023 vydaný platobný rozkaz pod č.k. 20Csp/15/2023 - 12.

3. Podľa § 266 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), platobný rozkaz spolu so žalobou súd doručuje žalovanému do vlastných rúk.

4. Podľa § 266 ods. 3 CSP, ak nemožno doručiť čo i len jednému subjektu na strane žalovaného, súd platobný rozkaz zruší v plnom rozsahu; to neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

5. Nakoľko sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk, súd platobný rozkaz v zmysle vyššie uvedených ustanovení zrušil.

6. Súd doručoval žalobu spolu s prílohami žalovanému na adresu uvedenú žalobcom v žalobe (R. V. XX, XXX XX Ľ.). Zásielka sa vrátila z dôvodu toho, že nebola prevzatá v odbernej lehote. Lustráciou v registri obyvateľov bolo zistené, že žalovaný dňa 17.07.2022 ukončil pobyt na uvedenej adrese a 18.07.2022

sa prihlásil na miesto pobytu T. X - W., Č. C.. Následne súd zverejnil oznámenie o podanej žalobe s tým, že žalovaný si zásielku neprevzal.

7. Podľa článku 66 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie“), toto nariadenie sa uplatňuje len na konania začaté, na listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny a na súdne zmiery schválené alebo uzavreté od 10. januára 2015.

8. Podľa článku 1 ods. 1 Nariadenia, toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci ani na zodpovednosť štátu za úkony a opomenutia pri výkone štátnej moci (acta iure imperii).

9. Podľa článku 17 ods. 1 písm. b) Nariadenia, vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 6 a článku 7 bodu 5, ak ide o zmluvu o úvere splatnom v splátkach alebo zmluvu o akejkoľvek inej forme úveru, ktorým sa má financovať predaj tovaru.

10. Podľa článku 18 ods. 2 Nariadenia, druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

11. Podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

12. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia, osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

13. Podľa článku 26 ods. 1 Nariadenia, okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Toto kritérium sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 24.

14. Podľa článku 26 ods. 2 Nariadenia, vo veciach uvedených v oddieloch 3, 4 alebo 5, v ktorých je žalovaný poisťník, poistený, oprávnený z poistenia, poškodený, spotrebiteľ alebo zamestnanec, súd pred založením si právomoci podľa odseku 1 zabezpečí, aby bol žalovaný poučený o svojom práve namietat absenciu právomoci súdu a o dôsledkoch jeho účasti alebo neúčasti na konaní.

15. Podľa článku 28 ods. 1 Nariadenia, ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nezúčastní sa konania, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, pokiaľ si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

16. Podľa článku 62 ods. 1 Nariadenia, na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola vo veci podaná žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu.

17. Podľa článku 62 ods. 2 Nariadenia, ak účastník nemá bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola vo veci podaná žaloba, potom na určenie, či má účastník bydlisko v inom členskom štáte, súd použije právny poriadok tohto členského štátu.

18. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu na zaplatenie úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka v úhrnnej výške 33,- eur. Právny vzťah medzi stranami bol založený zmluvou o preprave osôb podľa ust. § 760 Občianskeho zákonníka.

19. Podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave osôb sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré upravujú základné prepravné podmienky pre jednotlivé druhy dopravy, a tým vlastne dopĺňujú všeobecnú úpravu v Občianskom zákonníku. Prepravný poriadok, ktorý dopravca zverejňuje spravidla v dopravnom prostriedku, je definovaný ako súčasť návrhu na uzavretie prepravnej zmluvy. To znamená, že cestujúci sa síce môžu s prepravným poriadkom oboznámiť, avšak ho nemôžu ovplyvniť.

20. Za spotrebiteľskú zmluvu sa považuje každá zmluva, bez ohľadu na právu formu, ktorú uzaviera dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Za spotrebiteľa sa považuje fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Prepravnú zmluvu v prejednávanej veci je preto potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka, v ktorej je žalovaný spotrebiteľom.

21. Súdnu právomoc v danej veci je treba posudzovať v zmysle čl. 18 ods.2 Nariadenia, pretože prejednávaná vec je sporom zo spotrebiteľskej zmluvy a uvedené ustanovenie ukladá žalobcovi povinnosť uplatniť svoj nárok proti spotrebiteľovi len na súde toho členského štátu, v ktorom má žalovaný (spotrebiteľ) bydlisko. Otázkou bydliska posudzuje konajúci súd podľa svojho národného práva. Pojem bydlisko nie je možné stotožňovať s pojmom trvalý pobyt. Bydliskom treba rozumieť miesto, v ktorom osoba býva s úmyslom zdržovať sa tam trvale (nie prechodne). Z hľadiska určenia bydliska nie je rozhodujúce, kde je osoba podľa predpisov o evidencii obyvateľstva prihlásená na trvalý pobyt, ale úmysel osoby trvale sa v určitom mieste zdržovať. Bydlisko je predovšetkým miesto, kde má fyzická osoba svoj byt, rodinu, popri prípade, kde pracuje. Z uvedeného je potom zrejmé, že slovenské právo chápe pojem bydlisko ako miesto faktického pobytu fyzickej osoby, v spojení s jej úmyslom sa tu trvale zdržovať. Z doterajších zistení súdu vyplýva, že žalovaný nemá bydlisko na území Slovenskej republiky. Žalovaný dňa 17.07.2022 ukončil pobyt na adrese R.W. V. XX, XXX XX L. a 18.07.2022 sa prihlásil na miesto pobytu T. X - W., Č. C.. Z uvedeného teda nepochybne vyplýva úmysel žalovaného sa zdržiavať v inom členskom štáte (Česká republika.). Súd preto uzavrel, že žalovaný nemal v čase začatia konania a ani v súčasnosti nemá v Slovenskej republike bydlisko ako miesto, kde by sa zdržiaval s úmyslom sa zdržiavať trvalo, nielen prechodne. Následne aplikujúc ustanovenie článku 62 ods. 2 Nariadenia súd dospel k záveru, že žalovaný mal v čase začatia konania a aj v súčasnosti má bydlisko v Českej republike.

22. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že nemá právomoc na prejednanie podanej žaloby a to z dôvodu, že žalovaný nemá bydlisko na území Slovenskej republiky. Súd si nemohol založiť svoju právomoc ani na vyššie citovanom ustanovení čl. 26 ods. 1 Nariadenia, keďže žalovaný sa aktívne nezúčastnil na konaní.

23. Podľa § 161 ods. 1,2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

24. Vzhľadom na to, že nedostatok medzinárodnej právomoci súdu je neodstrániteľnou prekážkou konania, súd po vyhlásení, že nie je daná jeho právomoc na prejednanie žaloby konanie zastavil v zmysle vyššie citovaného ustanovenia.

25. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

26. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v danom prípade platí, že žalobca procesne zavinili zastavenie konania tým, že podal žalobu na súde, ktorý nemal právomoc na prejednanie veci, a preto má žalovaný nárok na náhradu trov konania podľa § 256 ods. 1 CSP, keďže súd nezistil žiadny dôvod pre použitie ustanovenia § 257 CSP. Žalovaný síce má nárok na náhradu trov konania, avšak náhradu trov si neuplatnil a zo spisu nevyplýva, aby mu nejaké preukázateľné vznikli. Preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a náhradu trov konania jej nepriznal a žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné

Proti výroku II. až IV. tohto uznesenia je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).